

RTU studiju kurss "Pasaules literatūra un kultūra II"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0916
Nosaukums	Pasaules literatūra un kultūra II
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Benedikts Kalnačs - Doktors, Profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursā tiek izziņāta pasaules (prioritāri, Rietumu, Eiropas) kultūras un literatūras attīstība un paradigmu maiņa, kultūras un literatūras kopsakarības un mijiedarbe, sākot no antīkā laikmeta līdz mūsdienām. Kursā tiek pētītas un analizētas dažādu periodu nozīmīgākās literārās parādības mūsdienu literatūras un kultūras kontekstā. Kursa 1. daļa veltīta kopējo kultūras procesu, mitoloģijas un literatūras periodu un konkrēta laikmeta izcilāko sasniegumu analīzei. Kursa 2. daļa veltīta kultūras procesu analīzei dramaturģijas un teātra attīstības kontekstā, uzsverot dramaturģijas veidu un žanru specifiku, dramaturģijas darbu saikni ar sava laikmeta skatuves praksi un to atbilstību konkrētā perioda sabiedrības vērtību sistēmai.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir veidot un nostiprināt pamatzināšanas par pasaules (prioritāri – Rietumu, Eiropas) kultūras un literatūras attīstības gaitu un likumsakarībām. Studiju kursa uzdevumi ir iepazīstināt ar drāmas attīstības nozīmīgākajām idejiskajām, ideoloģiskajām un estētiskajām tendencēm. Kursa rezultātā iegūtas kompetences, kas ļauj orientēties dramaturģijas attīstības nozīmīgākajās tendencēs un vēsturisko periodu specifiskā. Iegūtās prasmes ļauj studentiem pārzināt drāmas attīstības periodus, nozīmīgākos autorus un viņu darbus, kritiski izvērtēt dažādos zinātniskajos avotos ietvertu daļdarbu interpretāciju.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgā darba uzdevumos ietilpst drāmas tekstu un to analīzes tekstu apguvi un sagatavošanās semināru diskusijām.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. alnačs, Benedikts. Modernās drāmas aizsākumi. Liepāja: LiepA, 2001. 2. Kalnačs, Benedikts. Modernisma drāma Vācijā. Liepājā: LiepA, 2002. 3. Kalnačs, Benedikts. Vīnes modernisms. Liepājā: LiepA, 2005. 4. Radzobe, Silvija (sast., zin. red.). 20. gadsimta teātra režija pasaulē un Latvijā. Rīga: Jumava, 2002. 5. Tērnkvists, Ārne. Henriks Ibsens. Rīga: Norden AB, 2006. 6. Zeltiņa, Guna. Šekspīrs. Ar Baltijas akcentu. Rīga: LU LFMI, 2015. Papildu/Additional: 1. Ackroyd, P., Shakespeare. The Biography, London, Vintage Books, 2006. 2. Bate, J., Thornton, N., Shakespeare: Staging the World, London, British Museum Press, 2012. 3. Alt, P.-A., Schiller: Leben–Werk–Zeit, München, Verlag C. H. Beck, 2000. 4. Banham, M. (ed.), The Cambridge Guide to Theatre, Cambridge, Cambridge University Press, 1988. 5. Bourne, C., Caddick Bourne, E. (eds.), The Routledge Companion to Shakespeare and Philosophy, London and New York, Routledge, 2023. 6. Grazia, M. de, Wells, S. (eds.), The Cambridge Companion to Shakespeare, Cambridge, Cambridge University Press, 2001. 7. Greenblatt, S., Shakespearean Negotiations, Oxford, Clarendon Press, 2010. 8. Grīnuma, G. (sast.), Gēte un Baltija, Rīga, Nordik, 2002. 9. Grīnuma, G. (sast.), Rainis un Gēte: "Fausta" tulkojuma simtgade, Rīga, Nordik, 1999. 10. Hermand, J., Pro un contra Goethe: dichterische und germanistische Stellungnahmen zu seinen Werken, Oxford, Peter Lang, 2005. 11. Innes, C. (ed.), A Sourcebook on Naturalist Theatre, London and New York, Routledge, 2000. 12. Karkonens-Svensons, S. (sast.), Norvēģu dramaturģija un tās interpretācija Baltijas valstīs, Rīga, Norden AB, 2004. 13. Kinney, A. F. (ed.), The Oxford Handbook of Shakespeare, Oxford and New York, Oxford University Press, 2012. 14. Luserke, M., Der junge Goethe, Göttingen, Wandenhoek und Ruprecht, 1999. 15. Luserke-Jaqui, M. (Hrsg.), Schiller-Handbuch: Leben–Werk–Wirkung, Stuttgart, Weimar, Verlag J. B. Metzler, 2005. 16. Mauriņa, Z., 'Gēte un latviešu rakstniecība', Gēte, J. V., Raksti, 1. sēj., Rīga, K. Rasiņa apgāds, 1943, 5.–35. lpp. 17. Safranski, R., Goethe, München, Carl Hanser Verlag, 2013. 18. Safranski, R., Goethe und Schiller. Geschichte einer Freundschaft, München, Carl Hanser Verlag, 2009. 19. Senelick, L. (ed.), National Theatre in Northern and Eastern Europe, 1746–1900, Cambridge, Cambridge University Press, 1991. 20. Sprengel, P., Gerhart Hauptmann: Bürgerlichkeit und großer Traum, München, Verlag C. H. Beck, 2012. 21. Törnqvist, E. and B. Steene (eds.), Strindberg on Drama and Theatre: A Source Book, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2007. 22. Witte, B. (et al., Hgg.), Goethe-Handbuch (Band 1–4), Stuttgart, Metzler, 1996–1998. Citi informācijas avoti/Other sources of information: www.satori.lv, www.punctum.lv, www.enciklopedija.lv, Domuzīme, Rīgas Laiks.

Nepieciešamās priekšzināšanas	Nepieciešamas vispārējās priekšzināšanas pasaules literatūras un kultūras vēsturē.
-------------------------------	--

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Dramaturģijas un teātra ģenēze antīkajā pasaulē. Antīkās dramaturģijas sižeti, to saistība ar mītu vielu un laikmetīgo sabiedrību. Aristoteļa "Poētika" kā pirmā traģēdijas principu sistematizācija.	2	4	0	0
2. Drāma, teātris un viduslaiku kultūra. Renesanses skatuves mākslas un dramaturģijas veidošanās Itālijā un Anglijā. Renesanses laikmeta angļu dramaturģi.	2	4	0	0
3. Viljams Šekspīrs kā Renesanses mākslas principu spilgtākais reprezentants dramaturģijā un teātrī. Darbu autorības jautājums. Sižetu avoti, saikne ar sabiedriskajām aktualitātēm. Lugu žanri: vēsturiskās hronikas, traģēdijas, komēdijas un traģikomēdijas.	2	4	0	0
4. Baroka laikmeta kultūra Spānijā. Dramaturģijas un teātra formu savdabība, traģēdijas un komēdijas. Nozīmīgākie autori: Kalderons de la Barka, Lope de Vega. Spāņu dramaturģijas vēsturiskā attīstība.	2	4	0	0
5. Franču klasicisma dramaturģija un teātris: teorija un prakse. Nikolā Bualo "Dzejas māksla". Pjērs Kornejs un Žans Rasins kā nozīmīgākie traģēdiju autori. Moljēra komēdijas, to veidojuma specifika. Moljēra "Dons Žuans": lugas analīze seminārā.	4	6	0	0
6. Apgaismības laikmeta literārie un kultūras procesi Francijā un Vācijā. Dramaturģijas un teātra nozīme. Denī Didro atziņas par drāmas žanru. Gotholda Efraima Lesinga "Hamburgas dramaturģija" kā vācu nacionālās skatuves mākslas manifesti. Johana Volfganga fon Gētes pasaules skatījums, tā atspoguļojums dramaturģijā un darbībā Veimāras teātrī. Frīdriha Šillera dramaturģija un estētika. F. Šillera "Marija Stjuarte": lugas analīze seminārā.	4	6	0	0
7. 19. gadsimta elitārā un populārā kultūra. Teātra un dramaturģijas attīstības tendences. Romantisma dramaturģija. Reālisma veidošanās. Henriks Ibsens. H. Ibsena "Leļļu nams": lugas analīze seminārā.	4	6	0	0
8. Modernisma teātra un dramaturģijas periodizācija. Agrīnā modernisma virzieni: naturālisms, simbolisms un ekspresionisms 19. un 20. gs. mijas teātrī. Augusts Strindbergs. Gerharts Hauptmanis. Antons Čehovs. Moriss Māterlinks. Oskars Vailds. O. Vailda "Salome": lugas analīze.	4	6	0	0
9. Modernisms 20. gadsimta vidū. Episkā teātra, eksistenciālisma drāmas un absurda teātra attīstība. Bertolts Brehts. Federiko Garsija Lorka. Žans Anuijs. Žans Pols Sartrs. Semjuels Bekets. Ežēns Jonesko. Divu lugu analīze semināros.	4	6	0	0
10. Postmodernisms drāmā. Postdramatiskais teātris, tā saistība ar dramaturģijas attīstību.	4	6	0	0
Kopā:	32	52	0	0

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
1. Prot patstāvīgi veikt literāru un dramaturģisku tekstu interpretāciju, izprotot, ka tie radušies konkrēta laikmeta un kultūras mijiedarbībā. 2. Prot izvērtēt literāro un dramaturģisko darbu recepciju dažādos mākslas veidos un nacionālajās kultūrās. 3. Prezentē patstāvīgi veikta pētnieciskā darba rezultātus, izmantojot modernās tehnoloģijas.	Atzīme tiek aprēķināta kā vidējā svērtā atzīme par: regulāru nodarbību apmeklējumu un aktīvu darbu semināros. Pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem, patstāvīgo darbu izpilde, gala pārbaudījums – eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pozitīvs vērtējums par semināra jautājumiem	50
Patstāvīgo darbu izpilde	20
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	